

Beeldvorming voor prostaatcarcinoom

Kees Veeken

Radioloog

Radioloog IJsselland Ziekenhuis

Disclosure sheet

Vereniging Medische Staf

(Disclosure slide voor sprekers op nascholingsbijeenkomsten GAIA^[1])

Disclosure belangen spreker: C.J. Veeken
Presentatie: Beeldvorming voor prostaatcarcinoom

Geen potentiële belangenverstrengeling	
Voor bijeenkomst mogelijk relevante relaties ¹	Geen
<ul style="list-style-type: none"> • Sponsoring of onderzoeksgeld • Honorarium of anderen (financiële) vergoeding • Aandeelhouder • Andere relatie, namelijk....	Geen

<http://knmg.artsennet.nl/Opleiding-en-herregistratie/GAIA-accreditatie/Aanbieders-nascholing.htm>

Beeldvorming prostaatcarcinoom

- Inhoud

Beeldvorming voor prostaatcarcinoom

- Scenario's

Verdenking primair prostaatcarcinoom

- Anamnese
- Lichamelijk onderzoek
- PSA

Verdenking primair prostaatacarcinoom

- Anamnese
- Lichamelijk onderzoek
- PSA
- Prostaatwijzer.nl
  - Wel of geen indicatie voor MRI-prostaat

Verdenking primair prostaatacarcinoom

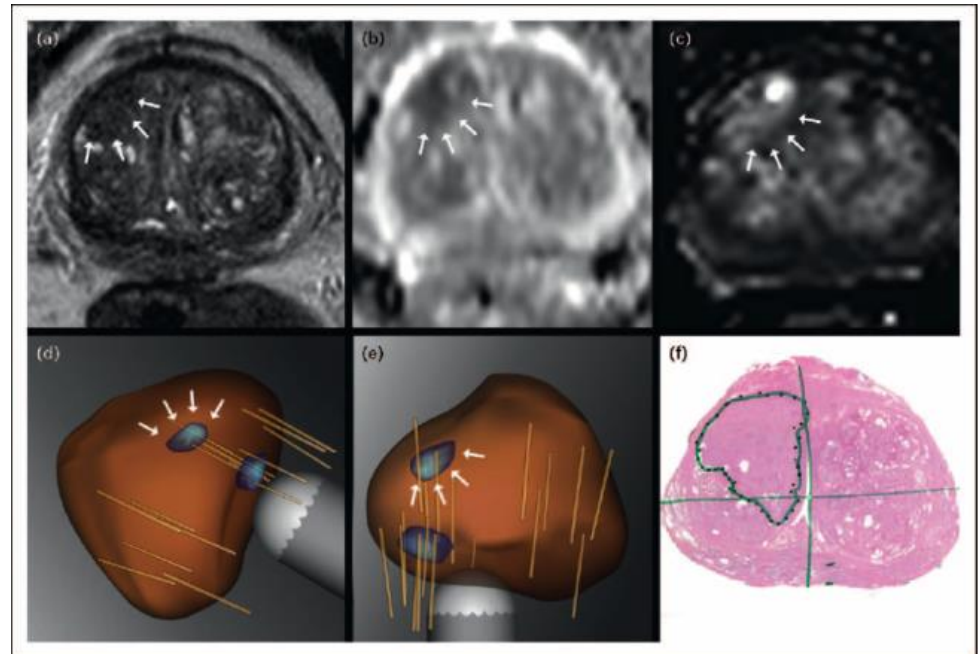
- MRI prostaat YSL
  - Sinds 2017
  - 906 patiënten
  - 1133 onderzoeken

Verdenking primair prostaatacarcinoom

- MRI prostaat YSL
  - Sinds 2017
  - 906 patiënten
  - 1133 onderzoeken
- MRI prostaat
  - Tumor detectie
  - Landkaart voor gerichte fusie biopten

Verdenking primair prostaatacarcinoom

- MRI prostaat
  - Detectie van klinisch significante tumoren
    - Gleason ≥ 7
    - Volume $\geq 0,5\text{cc}$
    - Extraprostatische uitbreiding
  - Kwalitatieve beoordeling

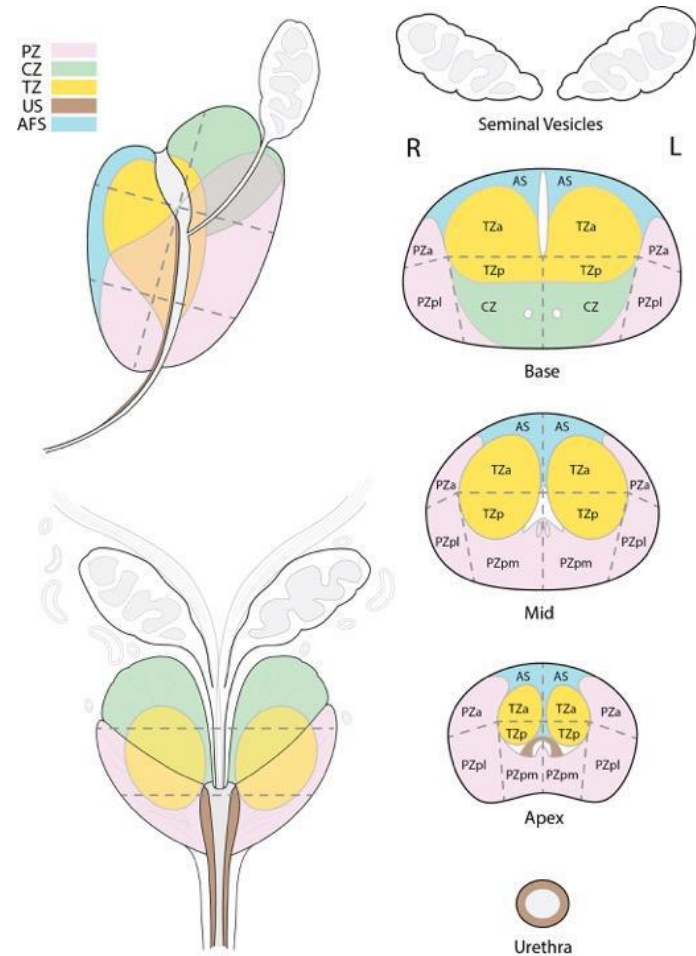
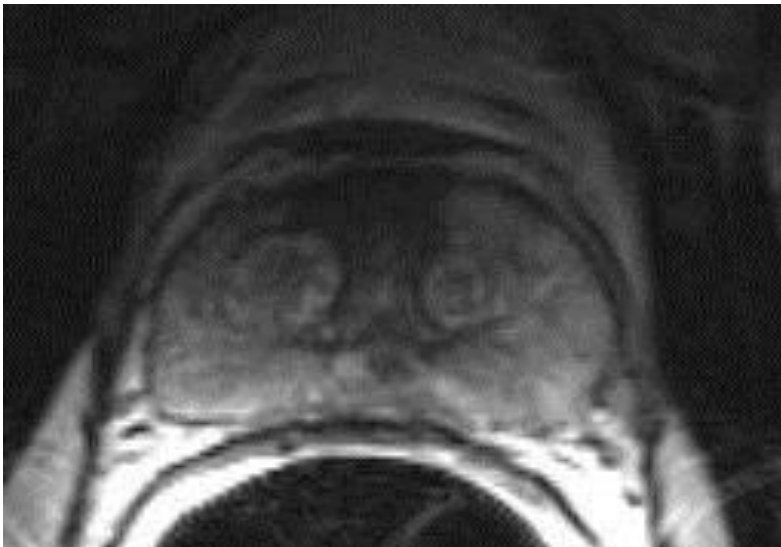

Verdenking primair prostaatcarcinoom

- MRI prostaat
  - Detectie van klinisch significante tumoren
    - Gleason ≥ 7
    - Volume $\geq 0,5\text{cc}$
    - Extraprostatische uitbreiding
  - Kwalitatieve beoordeling
- Pi-rads score
  - (prostate imaging reporting and data system)
  - 5 punten schaal
  - Kans relevante tumor
    - 1= heel laag
    - 3= onbepaald
    - 5= heel hoog

Verdenking primair prostaatacarcinoom

- Pi-rads score
- Anatomische locatie
  - Perifere zone 70-75%
  - Transitie zone 20-30%

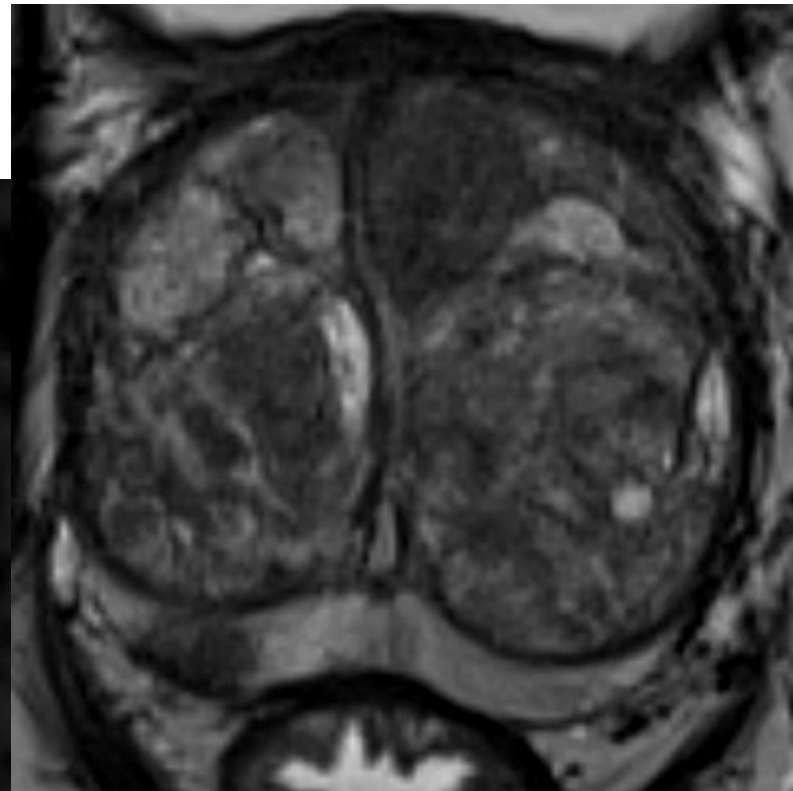

Verdenking primair prostaatacarcinoom

- Pi-rads score
- Kwalitatieve beoordeling (T2 en diffusie (DWI))

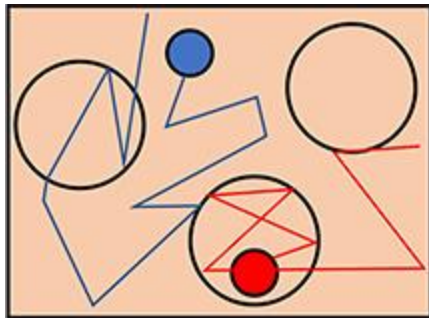
DWI

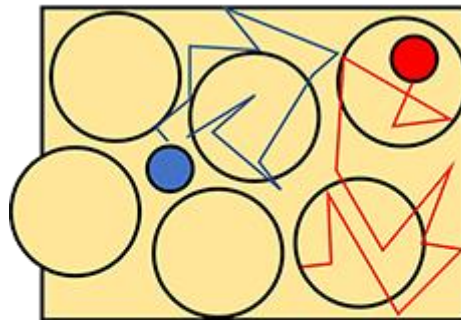
T2

Verdenking primair prostaatacarcinoom

- Pi-rads score
- Kwalitatieve beoordeling (T2 en diffusie (DWI))

Medium diffusion coefficient
e.g. normal parenchyma

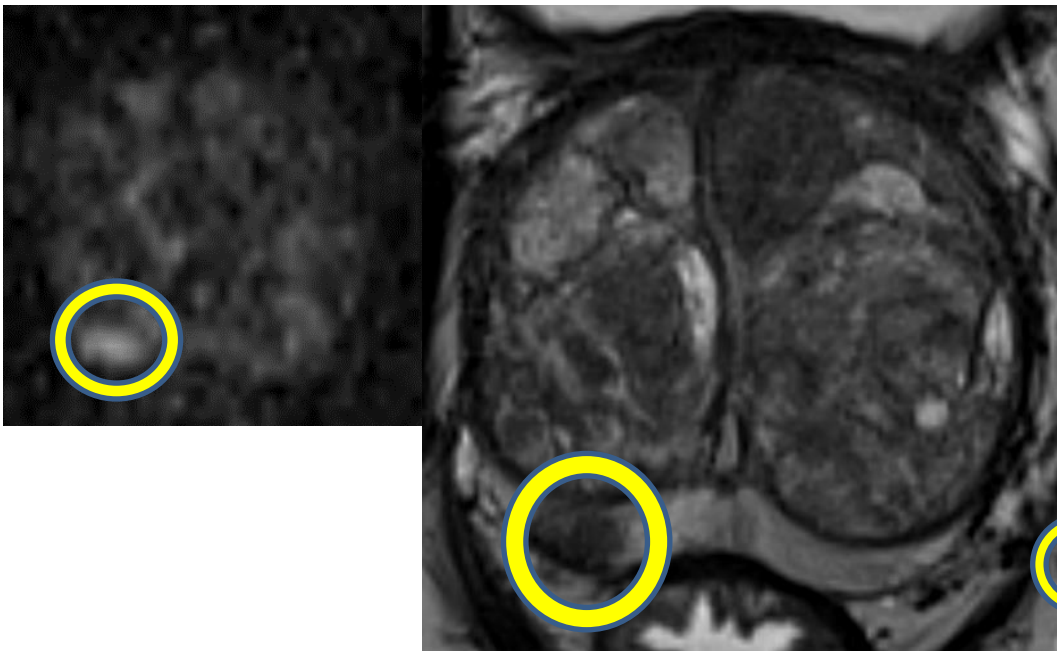
Low diffusion coefficient
Restricted diffusion due to
many cells e.g. tumours,
abscess

DWI

Verdenking primair prostaatacarcinoom

- Pi-rads score
- Overall Pi-rads score

The image displays two MRI scans of the prostate. The left scan is a Diffusion-Weighted Image (DWI) showing a focal area of high signal intensity (hyperintense) in the peripheral zone, circled in yellow. The right scan is a T2-weighted image showing a corresponding area of low signal intensity (hypointense) in the peripheral zone, also circled in yellow.

Peripheral Zone		Transition Zone	
DWI / ADC		T2 WI	
1	DWI/ADC normal	PI-RADS 1	1 Normal
2	DWI/ADC indistinct hypointense	PI-RADS 2	2 Circumscribed hypointense or heterogeneous encapsulated nodules (BPH)
3	ADC — focal mild/moderate hypointense DWI — iso/mild hyperintense	DCE - PI-RADS 3 <small>DWI ≤ 4</small>	3 Heterogeneous signal intensity with obscured margins or lesions that do not fall in other categories
4	ADC — focal markedly hypointense DWI — markedly hyperintense	DCE + PI-RADS 4 <small>DWI = 5</small>	4 Lenticular or noncircumscribed, homogeneous, moderately hypointense and <1.5cm
5	Similar to 4 but ≥ 1.5cm or definite extraprostatic extension	PI-RADS 5	5 Similar to 4 but ≥ 1.5cm or definite extraprostatic extension

Beeldvorming prostaatcarcinoom

Komt een man bij de huisarts

- 55 jaar
- PSA 18 (bij sportkeuring)
- Luts klachten
- LO: verharding prostaat rechterkant

Beeldvorming prostaatcarcinoom

Komt een man bij de uroloog

- 55 jaar
- PSA 18 (bij sportkeuring)
- Luts klachten
- LO: verharding prostaat rechterkant
- Prostaatwijzer.nl

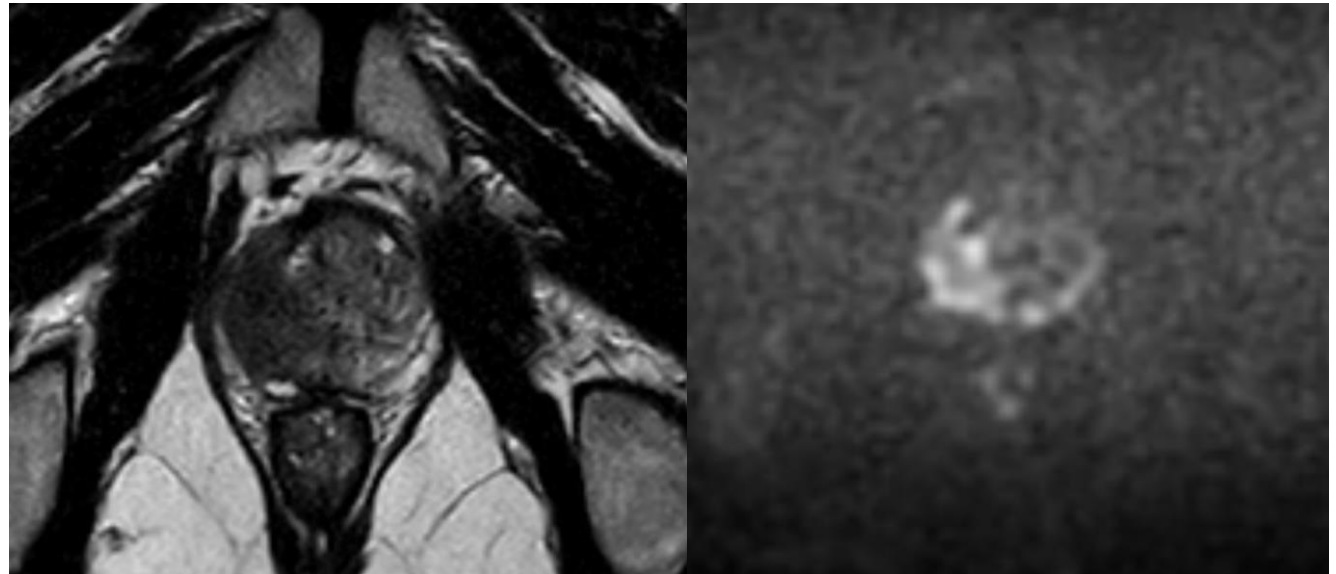
Rol voor radioloog?

Beeldvorming prostaatcarcinoom

Komt een man bij de uroloog

- 55 jaar
- PSA 18 (bij sportkeuring)
- Luts klachten
- LO: verharding prostaat rechterkant

MRI prostaat

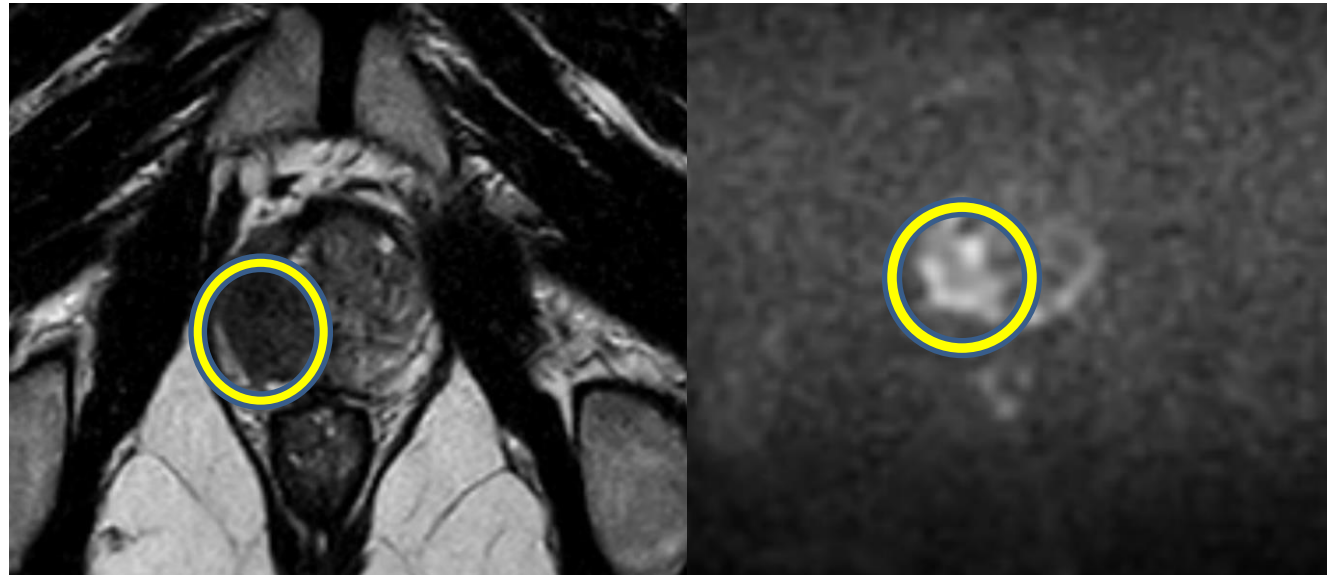

Beeldvorming prostaatcarcinoom

Komt een man bij de dokter

- 55 jaar
- PSA 18 (bij sportkeuring)
- Luts klachten
- LO: verharding prostaat rechterkant
- Pirads 5. PA: Gleason 7 prostaatcarcinoom, T3

MRI prostaat

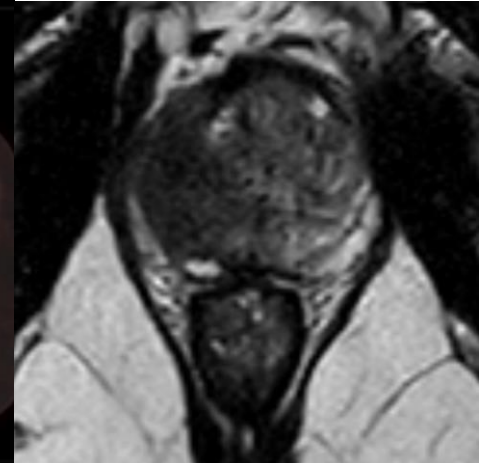
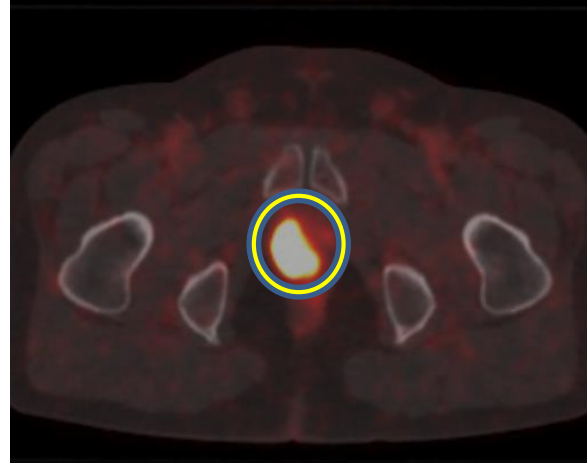
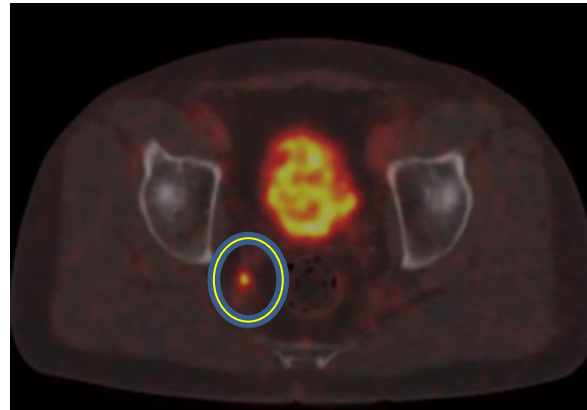

Beeldvorming prostaatcarcinoom

Komt een man bij de dokter

- 55 jaar
  - PSA 18 (bij sportkeuring)
  - Luts klachten
  - LO: verharding prostaat rechterkant
-
- Pirads 5. PA: Gleason 7 prostaatcarcinoom, T3
  - 1 lymfklier metastase
  - Hormonale therapie en radiotherapie

Pet-ct PSMA

Beeldvorming prostaatcarcinoom

Komt een man bij de dokter

- 45 jaar
- Pijn bij plassen
- Pijn rechter flank
- Urine ery 3+
- Verdenking nierstenen

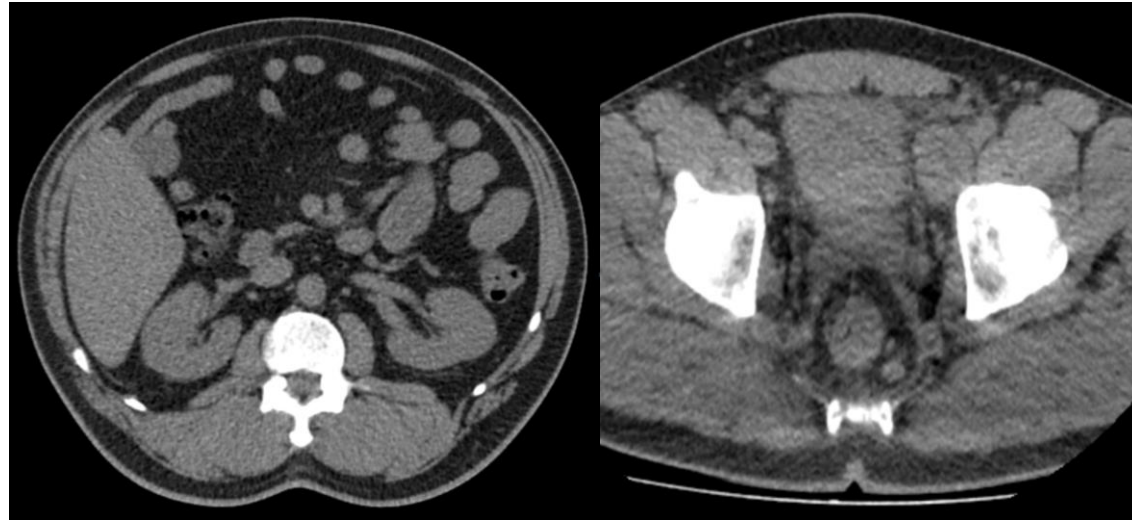
Rol voor radioloog?

Beeldvorming prostaatcarcinoom

Komt een man bij de huisarts

Rol voor radioloog?

- 45 jaar
  - Pijn bij plassen
  - Pijn rechter flank
  - Urine ery 3+
  - Hematurie
  - Verdenking nierstenen

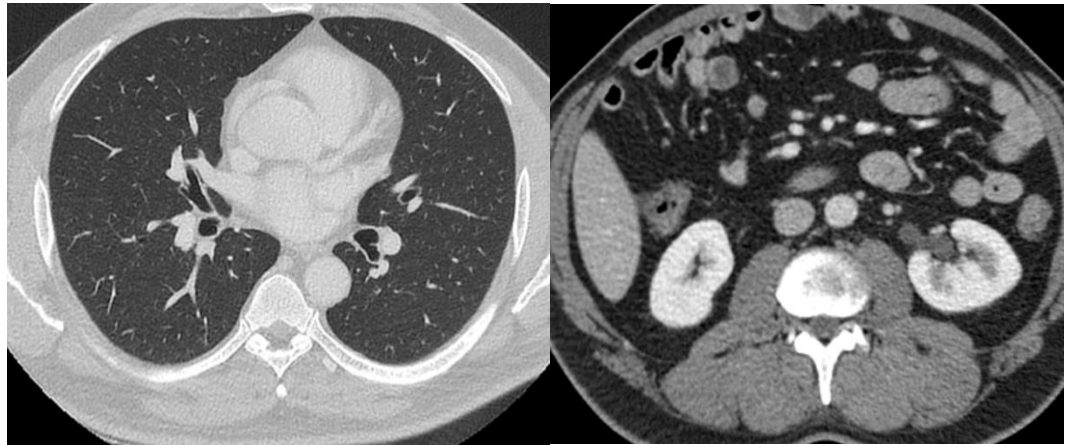

Beeldvorming prostaatcarcinoom

Komt een man bij de internist

CT thorax i.v.m. klier lies rechts

- 45 jaar
  - Pijn bij plassen
  - Pijn rechter flank
  - Urine ery 3+
  - Hematurie
  - Verdenking nierstenen

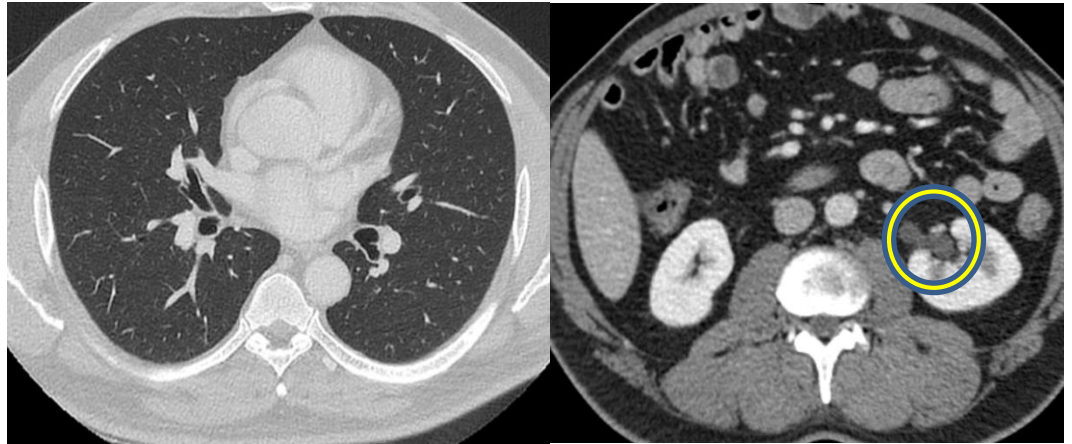

Beeldvorming prostaatcarcinoom

Komt een man bij de internist

CT thorax i.v.m. klier lies rechts

- 45 jaar
  - Pijn bij plassen
  - Pijn rechter flank
  - Urine ery 3+
  - Hematurie
  - Verdenking nierstenen

Beeldvorming prostaatcarcinoom

Komt een man bij de uroloog

- 45 jaar
- LO: grote keiharde

prostaat, T4

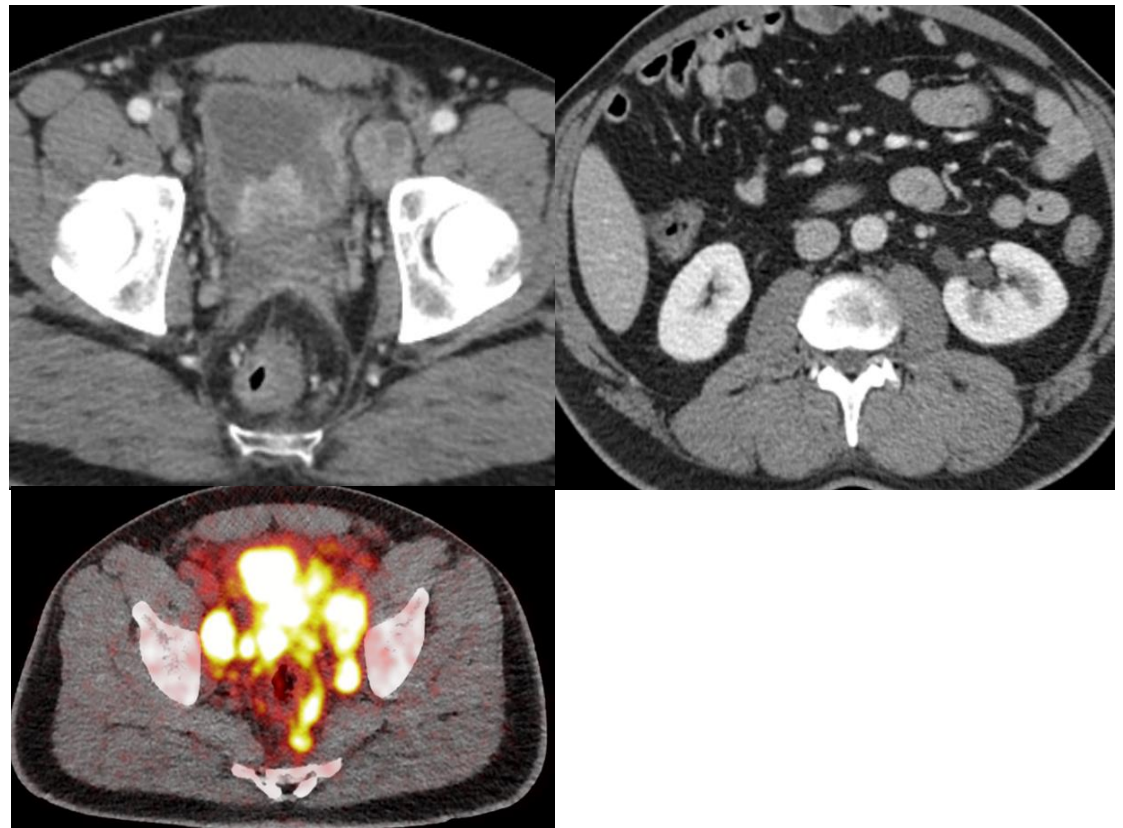
PSA: 83

Beeldvorming prostaatcarcinoom

Komt een man bij de uroloog

- 45 jaar
  - LO: grote keiharde prostaat, T4
- PSA: 83

CT thorax abdomen, Pet-ct PSMA

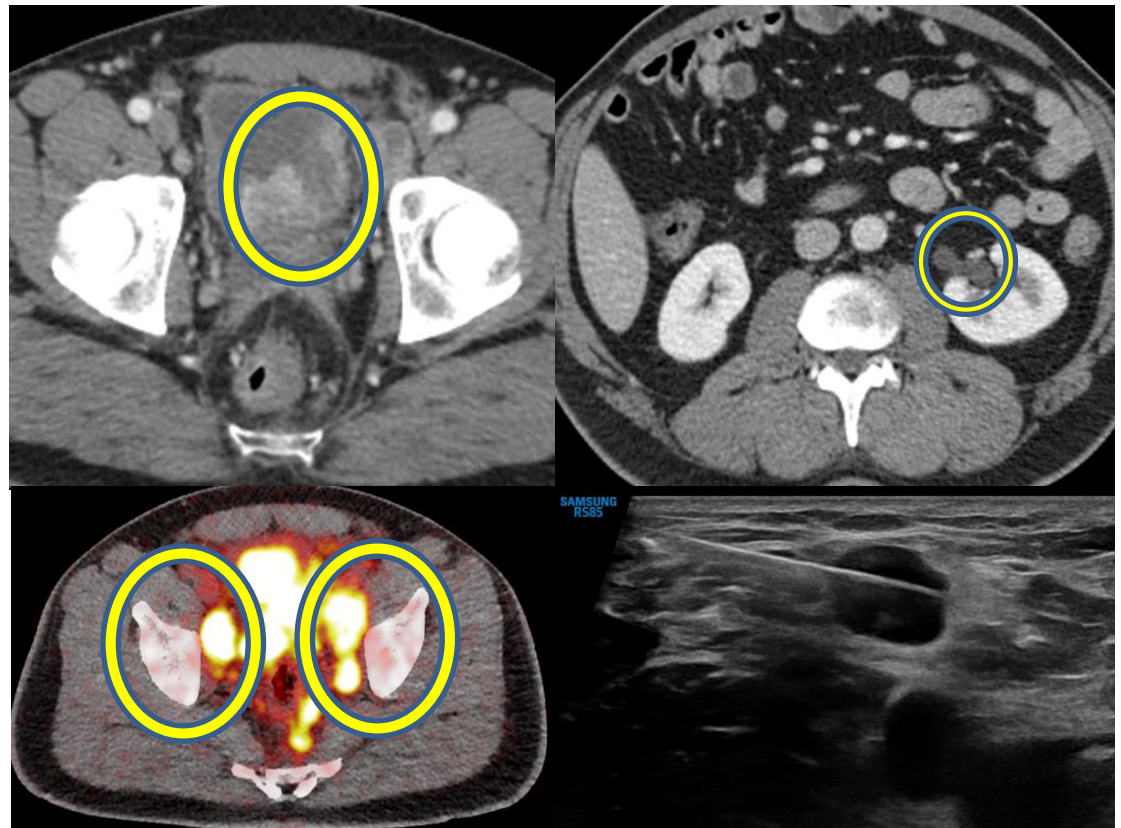
Beeldvorming prostaatcarcinoom

Komt een man bij de uroloog

- 45 jaar
  - LO: grote keiharde prostaat, T4
- PSA: 83

- PA: metastase prostaatcarcinoom
- Hormonale en chemotherapie

CT thorax abdomen, Pet-ct PSMA en echogeleid biopt

Beeldvorming prostaatcarcinoom

Take home message

- **Primair prostaatcarcinoom**
  - Anamnese, lichamelijk onderzoek en PSA
  - Op indicatie MRI door uroloog

Beeldvorming prostaatcarcinoom

Samenvatting

- **Primair prostaatcarcinoom**
  - Anamnese, lichamelijk onderzoek en PSA
  - Op indicatie MRI door uroloog
- Pi-rads score
- **Complicaties** (rol voor huisarts)
  - Diagnostiek gericht op aard van de klachten
    - Echografie en röntgenfoto's, echter beperkte sensitiviteit
    - Bij persisterende verdenking; ct, mri, botsan
- **Metastase**
  - MSKCC nomogram
- Lage kans
  - Geen beeldvorming
- Intermediaire kans
  - PSMA-scan
- Hoge kans
  - Ct thor-abd
  - Bot-scan

Beeldvorming prostaatcarcinoom

KOMT EEN MAN
bij de dokter